

א ב י ו א ת ה

כיצד יתכן שאותה בחורה
 היא גם יפה וגם כעורה?
 יתכן בהחלט, ידידי השואל,
 תלוי באיש המסתכל.
 ברור, אין כל טעות,
 לכל מילה יש משמעות.
 אך יש הבדל במשמעותה,
 אם אני האומר או אתה.

אתה גס-רוח - אני אומר מילים כדורבנות.
 אתה מפעיל מרפקים - אני מממש את הזכויות.
 אתה חמור - אני דורש דברים יפים,
 אתה הססן - אני אדם שקול,
 אתה פחדן - אני אדם זהיר.
 אתה נכנע - אני מוותר,
 אתה משמיץ - אני מוקיע עוול.
 אתה מפיץ רכילות - אני מספר עובדות.
 אתה קפדן - אני מסודר,
 אתה יהיר - אני גאה.

אתה חסר מעצורים - אני אמיץ,
 אתה פטפטן - אני איש שיחה.
 אתה פזרן - אני נדיב,
 אתה קמצן - אני חסכן.
 אתה דוחף את האף לכל מקום - אני נכון
 לתת עצה.

אתה מקשקש - אני מדבר,
 אתה מתעצל - אני נח.
 אתה עקשן - אני עקבי.
 אתה גנדרן - אני מתלבש בטעם טוב.
 אתה סמרטוט - אני ניתן לשכנוע.....

(הוספת מקומית:

אתה סחבת מעלון אחר - אני השתמשתי בחומר
 רלוונטי. - א.ו.0.)

מזל טוב... מזל טוב

ל י ו ם - ה ו ל ד ת
*****

10.5. ג'יין וטרמן
אלזה בן-חנוך

11.5. תמיר שפרונג
רינת אורן

12.5. דודיק פוקס
דנית נצר (נכדה של חצור)
ליאת ברק (נכדה של מנדז'יגורסקו)

13.5. ליבי ויינטארוב
ורדה ויינטארוב

14.5. יציר קורנבליט

15.5. גבי שושנה פלמה
דורון אורן
גלעד אגם

16.5. יוני בן-חיים

ת פ ל ה

(המחבר אינו ידוע)

א ל י -

- שמור עלי שלא אחשוב שבכל הזדמנות ובכל נושא עלי להביע דעה.
- שחרר אותי מהדחף להסדיר את עניני כולם.
- עשה אותי בעל מחשבה, אך לא בעל מצבי-רוח; בעל רצון לעזור, אך לא בעל רצון לתת הוראות לכול.
- תן לי את היכולת לראות דברים יפים וטובים במקומות שלא ציפיתי להם.
- תן לי אומץ לב לשנות דברים שאפשר לשנותם.
- תן לי שלוה להשלים עם דברים שאינן לשנותם.
- ותן לי תבונה להבחין בין אלה לאלה!
הביאה לבה"ד - רות גולן

מה נשמע?

* ראשית, תיקונים ותוספות ל"מה נש"י" מלפני שבוע:
ביז מסוימי קורס המ"כים היה גם קלייב בלומנטל, חיילנו המאומץ.
עם חבורת הזמר הראש פינאית נמנים גם דינה ב., דנה ושושנה שרקי.
בקשת סליחה ומחילה שלוחה לכל הנפגעים.

* ועכשיו לנושא שגם בו יש סכנה שנחסיר שמות, ולכך נציין "רק" את הרגשת הנועם ששרתה על כפרנו המנומנם בחג העצמאות, למרות (בגלל?) האורחים הרבים שפקדו אותנו עם ובלי מי גשר.

מרגע הופעת "פינת השבוע", דרך הארוחה בחדר האוכל המקושט במקוריות, שבה נמצאו באורח פלא מקומות גם לאורחים "מפתיעים", תוכניות הערב שמשכו קהל לא קטן למרות הקור והתחרות האלקטרונית, בוקר הספורט המסורתי, ועד לאחרונה שבנקניקיות שהוגשה ב"לונה פארק" המורחב, התנהל הכל על מי מנוחות ובשגרה מבורכת. אם היו משברים ו'פאשלות', הם הורגשו אצל המארגנים ועוזריהם הרבים בלבד.

* חשבתי שאין אפשרות לקבל ציון של 100 מתוך 100 בבחינות כלשהן. טעיתי - כי זה הציון שקיבלה שולמית פ. עבור עבודת הגמר שלה לתואר הנדסאית מחשבים. הנושא - מיחשוב ספריית כפר הנשיא. אין מילים בפני!

* גלעד מ. יצא לסיבוב בעולם הגדול, מלווה בברכת כולנו.

* גם פרל ב/ע עומדת לצאת בקרוב לביקור משפחתי, שתחילתו באנגליה, עם יעדים נוספים אפשריים. נסיעה נעימה.

* קיוויתי שנסיים את השבוע ללא צורך באיחולי החלמה, אבל כנראה שבקהילתנו המתרחבת זה כבר לא ניתן.

ובכך - למלוויין, הנמצא בב"ח 'זיו' בצפת - keep smiling

לריבה, שחזרה משם אחרי שהייה של כמה ימים.

לרותי עמית, המדדה על קביים.

לחנה פ. שחלתה תוך כדי חופשה באילת.

ובמיוחד להרי בלגורי שהובהל לבית חולים באמצע חופשה קצרה בנתניה

ולאיילה הקטנה לבית אדלשטיין הנמצאת במח' הילדים בצפת.

לכולכם - ולכל מי שסובל בבית -

התאושות מהירה, והבראה שלמה.

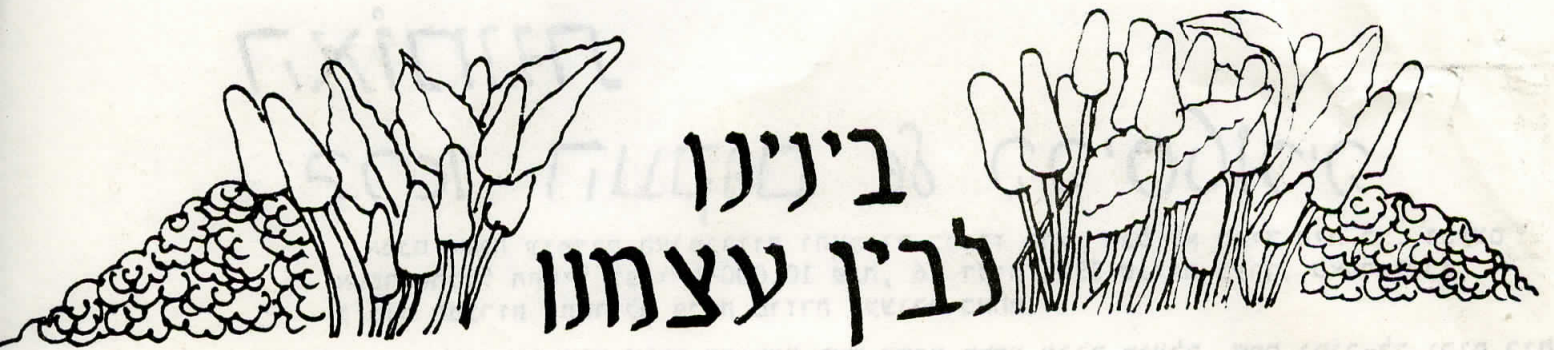
שבת שלום,

א נ ג ה

ל כ ל ה נ ה ג י ס - שימו לב!

שיטת ההגבלה של 1,250 ק"מ מסובסדים בשנה עדיין פועלת.

ו. החברה

חג משפחתי

יום העצמאות אצלנו הופך לחג משפחתי. זה מרנין ומשמח לראות בנים ובנות, שגרים מחוץ למקום, מגיעים לקיבוץ לבלות את יום העצמאות. התמונה המלבבת של מפגש רב-דורות בלונה פארק הופכת את החג לחוויה כדאית. לפחות ביום הזה מגיע יוזם ובונה הלונה-פארק, ג'ים ויטהם, לסיפוק, שקורן מפניו - כשהוא מתהלך אנה ואנה ורואה את מעשי ידיו מתמלאים ילדים צוהלים. הוא והצוות, שעמלו בכל מקום בפארק, ראויים לתשבות.

ובאשר לשאר חלקי החג: אומרים לי שהארוחה המשותפת, עם הטקס והשירים, היתה נחמדה. אני לא הגעתי אליה, כי חיכיתי לשיחה מחו"ל.

אני מוכן לוותר על הבדיחות הגסות ולהסתפק בשירה מאורגנת במועדון, אפילו אם יהיה צפוף מאוד. ביום כזה - זה מה שהציבור אוהב.

תחרויות הספורט נוטות לשעמם, אם אינך משתתף. וכשאתה משתתף, אחרים משתעמ-מים. התלהבתי ממשחק הכדורגל בין הבנות - הן משחקות במסירות שחסרה בקבוצות המקצועיות שלנו.

אי-אפשר שלא לציין את ליל יום הזיכרון, שבו עבדו ותרמו אלישע ועוזריו. אני יודע מי אמר את המשפט "האדם היהודי קשור למקום שבו נקברו יקיריו", אבל זה נכון.

סובלנות

אם לשפוט לפי הדברים שנאמרו באסיפות שהיו לנו בזמן האחרון, קיימת נטיה אצל חברים שונים (מתוסכלים?) לתפוס "טרמפ" על המושג "סובלנות".

"פעם", הם אומרים, "היינו חברה סובלנית (אין הוכחה לקביעה זו - היא מוצגת כאקסיומה) והיום ראו מה שקורה: חוסר סובלנות מתבטא בהחלטה על איסור עישון בחדר-האוכל ונמשך בהתייחסות שלילית לבני-משק שרוצים לחזור הביתה." ההגיון הפשוט שואל - מה הקשר בין המקרים, ולא מקבל תשובה. יש חברים שהיו בעד קבלת בנים חוזרים ונגד עישון בחדר-האוכל; והיו כאלה שהצביעו נגד בשני הנושאים, ואף כאלה שהצביעו בעד בשניהם.

מהי סובלנות? בדרך-כלל המושג מתייחס לאמונות ודיעות - הנכונות לשמור על זכותו של היריב להשמיע דברים, אף אם אינם מקובלים עלינו, ולאפשר לו להאמין במה שהוא רוצה, ויש מסתייגים ומוסיפים: כל עוד אין אלה דברים שמסכנים את הציבור.

האם ארצות אירופה בלתי-סובלניות כזה, שמחו נמרצות על התפוצצות הכור הגר-עילי בצ'רנובל? האם תושבי והקריות נחשבים בלתי-סובלניים כשהם מפגינים נגד הזיהום והפגיעה בבריאות, שהם תוצאה של פעולת "נשר" בהר הכרמל, וזה על אף העוב-דה ש"נשר" תורם לפרנסתן של משפחות חיפאיות לא מעטות?

במשך הרבה שנים סבל (תרתי משמע) הרוב הגדול בציבור עשן, ריח רע, בדלים כבויים צפים בשאריות תה ושיעולים, ושק. יום אחד קם הרוב הזה ואמר: "אם אתה רוצה לעשן, זאת הבעיה/התענוג/השיעבוד... שלך. אינני צריך לסבול מן השגיונות והשגעונויות שלך." במיפגעלי בריאות אין הסובלנות שותף לוויכוח. לא כדאי לדבר עם מי שסובל מקדחת השחת (HAY-FEVER) על ריח הפרחים המלבבים באביב.

א ר י ק

האומנות

קראו העקום של ההיסטוריה

אמנם השנה עומדים האומנויות והאמנים במרכז החג, אבל לא תמיד היה כך. וכעצם אפשר שהכול התחיל לפני כ-10,000 שנה, 26 דקות ו-35 שניות בערך, כאשר בשבת ג'מוס המערות התחוללה פרשה מוזרה ועצובה כאחת:

באותו יום חזר "לסת עקומה" ראש השבט ממסע צייד מוצלח. שמח וטוב-לב נכנס בנחת, כשעל שכמו מוטלת ממותה קטנה. פתאום ראה את בנו הצעיר והעדין, שאפילו שם עדיין לא נתנו לו, יושב על הארץ ובעזרת מקל מחודד בקצהו הוא שורט קווים מוזרים על האדמה. "לסת עקומה" היה ידוע בכל תקופת-האבן. כאדם רחב אופקים וצר-מצח. לכן ניגש בשקט אל בנו נטול השם והתבונן במעשיו נטולי הפרש. מאחר והאבסטרקט-הלירי טרם הומצא באותם ימים חשוכים, ביטא "לסת עקומה" את ביקורתו בכך, שחבט את ראשו של "אָמֶן הראשון" בכותל המערה. "אָמֶן הראשון", שאגב כך זכה לשמו זה, ברח משם כל עוד רוחו בו, הסתגר במערה שכנה, והחל לצייר בהתלהבות על קירותיה, דבר המכונה עד היום מרד-נעורים או "דחף יצירתי". מאחר שכולם בשבט כעסו עליו שהוא לא עושה כלום חוץ מלצייר - קראו לו הכול בשמות כמו "אָמֶן הרשע" ו"אָמֶן הבטלן".

אבל הדבר החשוב ביותר שקרה באותה הפרשה היה, שכך בעצם נקבעו היחסים שבין האָמֶן ובין מבקר האמנות הממוצע. "אָמֶן הראשון", שהיה בכל זאת צמא להכרת השבט, עזב עד מהרה את האבסטרקט-הלירי ועבר לציורי-קיר ריאליסטיים. מובן שאנשי השבט שמחו סוף-סוף להבין את ציוריו וכאות להכרת תודה הם העניקו לו שלושה ימי אומנות בשבוע, כדי שיוכל לקשקש להם על הקירות כאוות נפשו. "אָמֶן הראשון" המשיך בכך - עד שיום אחד הסתיימה פתאום תקופת-האבן. עד היום זוכרים ההיסטוריונים את האומנות של האפיזודה הזו. איך "אָמֶן הראשון" המיוסר והנרדף נמלט מתוך תקופת האבן אל ראש הר אחד באיזה מדבר, פה בסביבה. וכדי להראות לכולם שהוא לא סתם "חנטריש", נשאר למעלה 40 יום ו-40 לילה, כולל ברקים ורעמים שהתעופפו מהסטודיו שלו. ולמרות שבעצם סיים את היצירה כבר ביום הראשון, ירד משם רק כעבור 40 יום.

כשירד מן ההר, אחז בידיו בזהירות את היצירה שהיתה צריכה להיות פיסגת חייו והשיא של תקופת האבן. אך כאשר הגיע למטה וה"לוחות" בידיו והפרוז'קטורים מאי-רים על פניו הקורנות, גילה לתדהמתו שבינתים מישהו - איזה פִּיֶּשֶׁר צעיר שאף אחד לא שמע עליו אפילו בוועדת האומנים של התק"מ, יצק פסל מחומר מוזר וצהבהב וכולם, כל אנשי השבט, מסתובבים סביב לפסל הנוצץ פעורי-פה.

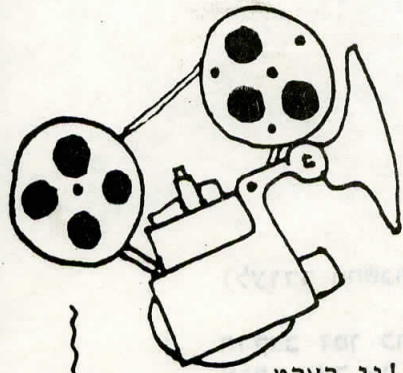
"אָמֶן הראשון" השליך את הלוחות מידי וועלה חזרה להר בחרון-אף גדול. כך, דרך אגב, גם נשברו הלוחות. וכך תמה לה תקופת-האבן וכולם עברו באופן רשמי לתקופת-הזהב.

אך בזאת עדיין לא תמה מיכסת צרותיו. האסון האמתי התחולל, כאשר הומצא הכתב. ולמרות שבהתחלה נהנה האומן מהעובדה שהמבקרים עברו מאלימות-פיזית לאלימות-מילולית בלבד, הרי שעד מהרה למד - על בשרו - שבאלימות מילולית הסבל רב יותר.

כך קרה שהאומנים, מתום תקופת-האבן ועד ימינו, הפכו לסוג בעל-חיים שמותר לצייד. ורק לאחר שכמעט נכחדו האומנים ועברו מהעולם, הוכרזו בהיסטוריה עונות צייד מיוחדות, שבהן - ורק בהן - מותר היה לכל אחד לצוד אומנים. ועל כך באמת מגיעות הרבה תודות לחברה להגנת הטבע, שהכריזה על האומן כמין מוגן.

ומי מכם שעדיין לא בא על סיפוקו ומעוניין להרחיב את השכלתו בנידון, אני ממליץ לפניו בחום לפתוח את "דברי הכפר" במדור הפופולרי והמפורסם "בינינו לבן עצמנו" ולהחכים כאוות נפשו האומנותית והמיוסרת.

דודו
האומנות
ההיסטוריה
האומנים
האומנות

פִּינת הסרט השבועי

שם הסרט: ש ע ר ל ה ח ו פ ש
HEAVEN'S GATES

בימוי: מייקל צ'ימיני

משחק: כריס כריסטופרסון, כריסטופר ווהן, ג'ון הארט

את צ'ימיני אנחנו מכירים מ"צליד הצבאים" ומ"שנת הדרקון". את הסרט "שערי החופש" קיבלו המבקרים בנימה מעורבת. חלקם טוענים שזהו סרט מופת חזותי, הסובל מחולשות של חוסר התמקדות. צ'ימיני מתחיל את הסיפור בשנת 1870, בטקס הסיום של מחזור הלימודים באוניברסיטת הרוורד. שם אנחנו פוגשים שניים מן הבוגרים, שעתי-דים להיות דמויות מרכזיות בעלילת הסרט, שמתרחשת בעיקרה כ-20 שנה לאחר-מכן, כאשר בעלי האחוזות הגדולות בוויאומינג שוכרים צבא פרטי של אקדוחנים, במטרה לחסל את גל במהגרים ממזרח-אירופה. נוצרים לנו שני מחנות - מהגרים מו בעלי-אחוזות, כאשר בכל אחד מהם נמצא בוגר אותו מחזור שפגשנו בתחילת הסרט. אחד בעל-אחוזת כיום והאחר מארשאל, שתומך במהגרים.

במקביל למתח ולאלומות המצטברים מתפתח סיפור אהבה משולש בין המארשאל, יצאנית ממוצא צרפתי ואחד הרוצחים השכירים. כמובן, הכול נגמר בסופו של דבר, כדרכו של צ'ימיני, בהתפוצצות אלימה ואכזרית שבה מקפחים רבים את חייהם. חומרי הסרט הם חומרים של מערבון-פעולה, אך צ'ימיני בנה אותו כאפוס היסטורי, דבר שהופך את הסרט למיוחד במינו.

שווה צפיה, בעיקר בגלל כמה מעמדים מרשימים בסרט. לכו לראות.

1. (ורניצקי) סרטים

*****
*****

83318 מחשבה - גתאי הבראה

הכוונה היא ל"מפגשבווע קיבוץ", סמינריון לחמישה ימים, המתקיים בכל חודש באפעל. השתתפתי במחזור האחרון, שהיה השמיני במספר (התוכנית היא להמשיך במפגשים האלה במשך שנתיים) וקדמו לי מספר חברים אחרים מכפר הנשיא. מכיוון שההדים מחוויה זו לא הגיעו עד כה לציבור הרחב, אנסה לספר מעט על חוויה זו, בעיקר כדי לעודד חברים נוספים להתנסות בה.

"מפגשבווע" הוא בין-קיבוצי ומיועד לחברים מכל הגילים. במחזור שלנו השתתפו 24 חברים, מקיבוצים מעטים יחסית (מעגן מיכאל וגבעת ברנר שלחו 5 חברים כל אחד). היו מספר זוגות (בעל ואישה) ובדרך-כלל אולי נעים יותר לבוא לשם לא כנציג יחיד של יישוב קיבוצי. התנאים באפעל מאפשרים נוחות רבה ומזכירים בית-הבראה (יש בריכת שחיה מחוממת!). לסמינריון יש מלווה מיוחד והארגון הוא מצויין.

מנסים לתת מיגוון רחב של נושאים, העשויים לעניין ולהעסיק חבר קיבוץ בימינו אלה. במסגרת זו, כמובן, ניתנו הדברים "על קצה המזלג" ולא פעם הצטערנו שלמראה

(לעודד מחשבה - המשך)

הוקצב זמן כה מוגבל ולא היתה לו אפשרות לפרט יותר את רעיונותיו - וגם להתווכח איתו. אך אם המטרה היא לעורר חשיבה יותר מעמיקה - לפעמים בכיוון חדש ובלתי-צפוי - נדמה לי שהיא הושגה אצל רוב המשתתפים.

ועל מה מדובר?

* כמובן על בעיות אקטואליות של הקיבוץ, הנובעות ברובן מהמשבר הכלכלי שבו נתונים יישובים רבים. על אלה שמענו מפי אהרון ידליון, מזכיר התק"ס, ושלמה לשם, דובר התנועה.

* על "חירות מול שותפות ושוויון" דובר יונתן בירן (ג'וני).

* "האדם המודרני וערכיו" היה נושא הרצאתו של ישראל מנור (לא חבר קיבוץ) - מרתק ביותר!

* "ריבוד ונייעות בקיבוץ (היווצרות היררכיה ו"מעמדות" בקיבוץ) הוצג ע"י אלי אברהמי, בהיבט רחב ומעניין.

* כלים לפתרונות בעיות בקיבוץ הציע עמיקם אוסם.

* ברוך כנרי עמד על מקורות רעיונות הקיבוץ.

* על "זהות יהודית" דיברה בהתלהבות רבה אישה מקורית מאוד (סופרת ועיתונאית ב"ידיעות אחרונות") - יונה הדרי.

* "משבר בחברה הישראלית" מציע פתרונות מקוריים צבי כסה (היה גם אצלנו, בכפר הנשיא.

* על הבעיה הערבית שמענו מפי עופר בן-דוד.

* יגאל דרורי הרצה על יסודות אידיאולוגיים של תנועת העבודה (הרצאה בנויה היטב ולכן גם מעניינת בשביל המתמצאים בנושא).

* על "הקיבוץ בעידן המודרני" שוחח עם ה"תלמידים" יוסף שמיר - בצורה מעט מקו-טעת.

* שניאור קופלביץ (גם הוא היה כאן אצלנו) הבריק ברעיונותיו המקוריים בדבר "זהות יהודית בימינו" (מכוון בעיקר אלינו כחברי קיבוץ).

* יהודה הראל הציע פתרונות חדשים לבעיית גודל היחידה הקיבוצית.

ימי הלימודים האלה הצטמצמו ב-4 הימים הראשונים והיום החמישי הוקדש לטיוול ברמת הנגב, שהיה גם הוא מאלף ומהנה (וגם מעייף). בערב אחד הופיעה "בילמת הקיבוץ" בפני אוכלוסיית אפעל באימפרוביזציה, וטיפלה בדרכה הממחישה בבעיות אק-טואליות של קיבוץ, כמו תמריצים לעובדים במפעל, רכוש פרטי ועוד.

דיווחתי כפירוט על הנושאים השונים, כדי "לגרות את התיאבון" (ואולי להיפך!) גם המפגש בין חברים מקיבוצים שונים הוסיף, כמובן, עניין והתעוררות. תסיכום - בשיחה שבה נדרש כל חבר להציע את התרשמותו - היה חיובי לכל הדיעות.

רות גלעדי

צו"ח וצנה

מישיבת ועדת החברה 29.4.87

נכחו: ג'וני פ., ריימונד ס., מיכל ג., ג'ייסון, מרקי, נטע, שוש א., הילרי.

על סדר היום:

1. המרכולית (בהשתתפות פנינה, רודה, פרל)

עקב הצורך לצמצם בהוצאות הקיום, הביאה פנינה מספר הצעות הנוגעות להקטנת המלאי במרכולית:

א. בפריטים שקודם הוצא לקונים מבחר רחב, יצטמצם המבחר במשהו.

ב. הכמות שתוזמן מן הספקים תהיה מינימלית, אך תענה על הביקוש הצפוי.

ג. מומלץ לגביל פריטים יקרים יותר, שחברים יזמינו אותם דרך המרכולית, חלקית בעזרת קטלוגים.

ייערך מעקב אחרי הביצוע, כדי לבדוק את החיסכון בהוצאות וכן את רמת השירות לציבור, והנושא ישוב לדיון בוועדת החברה כעבור שלושה חודשים.

2. דירות נופש

א. דירות קיץ. בעקבות השאלון שהופץ בחברה הוחלט לשכור דירה נוספת בתל-אביב בחודשים אוגוסט-אוקטובר, ובירושלים בחודשים יולי-אוגוסט. ההרשמה תיערך בעוד חודש.

ב. אילת - כדי לצמצם בהוצאות ברטל הסידור לסבסד חופשות באילת.

ג. הדירה שלנו בתל-אביב - הלך מקבלת הזמנות על-גבי פתקים בתא-הדואר שלה.

שימו לב - אפשר להזמין מקום בדירה לחודשים מאי-יוני, ושוב בחודש נובמבר; לחודשים יולי-אוקטובר ירוכזו ההזמנות במועד שיפורסם.

רשם: ג'וני

התעמלות מבוגרים

החוג מחדש את פעילותו ביום ג' 12 במאי, בשעה 17.45.

מצטרפים חדשים לחוג רצילים. אין לחשוש מקשיים - כל

אחד מתעמל לפי יכולתו. (החוג מוגבל לחברים מעל גיל 45, בקירוב)

להתראות

לוו

תרגום - לרוי שלום!

ידוע לי שביך מאזינינו

הנאמנים ביותר ישנם חקלאים,

ושמחנו שאתה ביניהם. זאת

קבוצה אחת שלגביה יש לי

יחס מיוחד, כי לכם מזג-

האוויר אינו רק תחביב או

עיסוק של שעות הפנאי אלא

נושא הקשור מאוד

לפרנסתכם.

תודה בעד הערותיך ומילות

העידוד. תודיע לי אם יש

דרכים נוספות שבהן שי-

דוריני היומיים יוכלו

לשרתכם.

ידידך,

דוד ניל

April 20, 1987

Roy Bouskila
Kibbutz Kfar Hanassi
ISRAEL

Dear Roy,

I know that some of our most faithful viewers are farmers and we are glad to count you among them. If there is any one group that I am biased toward, that's the one, because for you the weather is more than just a hobby or pastime, it's also connected so much to your very livelihood.

Thanks for your kind words and encouraging comments. Let me know of any way that our nightly reports can be of better service to you.

Your friend,

David Neal

David Neal

מפגש ותיקי הגליל

28 באפריל 1987

מועצה אזורית הגליל העליון

אנו שמחים להזמין את ותיקי הגליל למפגש אביבי, והפעם ביום ג' 26.5. בנאות מרדכי, כקיבוץ מרח.

התוכנית:

סיור במפעל פלריג	16.00
התכנסות בחדר-האוכל למפגש וכיבוד	17.00
תוכנית אומנותית	17.30
פיזור	18.30
-----	-----

ב ב ר כ ה

ריטה זגילה - מח' רווחה

כל המעוניין להשתתף במפגש זה מחבקש להירשם על הלוח ליד המזכירות
א ל ז ה

נ ר - ז י כ ר ו ן
י"ג באייר - נינה אשתמוע

להשקיע, עכשיו, בהון אנושי

בהשתלמות והשכלה, ואוהב לעבוד עם צעירים. הוא יחזיר בכל צעיר/ה את הבטחון המלא שהקיבוץ יוכל להיות ביתו, בכל מקצוע ועיסוק - מבלי שיחוש עצמו יוצא-דופן או בלתי-רצוי. יערוך מבחני-התאמה לכל אחר, יעודד - וכמעט יאלץ - כל צעיר למצות את הפוטנציאל הגלום בו, ולזנק למרחק המקסימלי.

סיכוי

העלות של שנת השקעה בהשכלה של חבר צעיר מורכבת מ-2 גורמים:

1. הוצאות ישירות של 3000-4000 דולר.
  2. הפסד עבודה של 10,000-12,000 דולר.
- לפיכך, הכשרת מהנדס ב-4 שנים, מחירה כ-50 אלף דולר. אך במציאות הקיבוצית הנוכחית, החשבון אחר לגמרי. הרי את תקופת החופש, ההתלבטות והשוטטות של גילאי 20-30 ניתן להחליף בתקופת הכשרה והשתלמות, ואז מדובר רק בהוצאות הישירות, כך שהכשרת המהנדס עולה לקיבוץ רק כ-15,000 דולר (כ-4 שנים). כל קיבוץ שהשקיע לאחרונה באיזה-שהוא פרויקט מיליון דולר, ינסה לרמיץ לעצמו מה היה מצבו, אם אותו סכום היה מוקצב להכשרתם של 67 מהנדסים, או בעלי מקצוע בדרגה מקבילה (במשך 4 שנים)...

ההשקעה בהון אנושי מתאימה במיוחד לגישה הקיבוצית, שמטרתה ללכת לקראת החבר, לעלות אותו, לטפחו - ובמקביל ליהנות מיצירתו ויוזמתו. זאת השקעה זולה מאוד, יחסית, ולכן אין בה סכנת הפסדים וחובות.

לאחר מספר עשורים של השקעות במכונות וציוד, קיימת הצדקה כלכלית לנסות גם סוג חדש של השקעות, ולכן ניתן להתייחס לפרוייקט כניסוי כלכלי חדשני.

למרות הבעיות הצפויות, נראה שהקיבוץ - שהצליח להתארגן ולבסס קהילות מפוארות, ולבצע מהפכה תעשייתית באזורים כפריים קומנליים - עשוי לחולל שינויים נוספים, אשר יאפשרו לו לחדש את צמיחתו הכלכלית. הנסיון המוצע, אשר יפתח בפני הצעירים כך נרחב ואפשרויות אין-סופיות להתפתחות אישית, עשוי לחולל בקיבוץ גם תמורות חברתיות קיצוניות: ייתכן שתימנע עזיבתם של הרבה בנות ובנים טובים (ואולי גם הרחקת הפחות טובים), ויצירת חברה יותר סלקטיבית.

יותר אנשים יחיו מתוך בחירה ורצון, יעסקו בנושאים יותר מעניינים, יהיו יותר יצירתיים, וגם יאפשרו לעצמם רמת-חיים יותר גבוהה. ■

ההשקעה בהון אנושי מתאימה במיוחד לגישה הקיבוצית, שמטרתה לטפח ולהעלות את החבר - ולהנות מיצירתו ויוזמתו. זאת השקעה זולה מאוד, יחסית, ולכן אין בה סכנת הפסדים וחובות.

(קטעים מתוך מאמר ב"ק"ב 29.4.87)

קיבוץ השקיע מיליון דולר בפרוייקט כלשהו. באותו כסף יכול היה להכשיר 67 מהנדסים.

אמיר הלמן מציע להשקיע את המשאבים הכספיים של הקיבוץ בהכשרה מקצועית והשכלה גבוהה, בעיקר לגילאי 15-25.

בכך יש, אולי, סיכוי לחידוש הצמיחה הכלכלית ולאטרקטיביות של הקיבוץ לבניו ולחבריו.

אמיר הלמן

משבר

באמצע שנות ה-70 שלטה האופטימיות בתנועה הקיבוצית. אנשים מרכזיים בתנועה נהגו להתפאר: "הקיבוץ כבר הוכיח את עצמו מבחינה כלכלית - ועתה עליו להתרכז בפתרון בעיותיו החברתיות והאידיאולוגיות". ואמנם, רוב הקיבוצים נמצאו לאחר תהליך תיעוש מואץ, משטר אוהד, עליה ניכרת ברמת ההכנסות וברמת-החיים, ותחושה כללית של נצחון והתגברות על התיאוריות של הספקנים.

באמצע שנות ה-80 מביא אותנו מהפך קיצוני לפסימיות כמעט מוחלטת: נפילה חדה במעמד הכלכלי, הצטברות חובי-ענק, עשרות קיבוצים במצב של פשיטת-רגל, שלטון שאינו אוהד (לעיתים עוין ומתנכר), סביבה זרה ואי-בטחון בעתיד. שוב מתעוררים ספיקות, האם ניתן לקיים יחידה חברתית וכלכלית וולונטרית ופתוחה, המתבססת על עקרונות וערכים מנוגדים לסביבה. לא רק המצב הכלכלי מעיק על החברים, אלא גם תחושת אובדן-הדרך, הבלבול, ההסתבכויות הפיננסיות, חוסר האמון בממלאי-תפקידים, היעדר מנהיגות, והתלבטות דוריהמשך.

שאלה ראשונה שעלינו לבחון היא, האם התיקון צריך לחול בעיקרו בצד ההוצאות - או ההכנסות. אם מתברר לנו שאנו חיים מעל הכנסותינו, עומדות לרשותנו שתי דרכים עיקריות לטיפול:

א. צימצום ברמת-החיים, הסתפקות במועט וחזרה לתקופת הצנע.

ב. צמיחה כלכלית, הגדלת התפוקה וההכנסות, ויצירת מקורות פרנסה חדשים.

הדרך הראשונה כנראה איננה ריאלי, או שאינה יכולה להביא לתרומה משמעותית בסירי הגודל שבהם מדובר. הקיבוץ מתחרה עם החברה הסובבת על כוח משיכת הבנים, ולכן עליו להתמודד עם רמת הצרכנות המקובלת בחברה הישראלית המקבילה. יותר מכך: חתירת הקיבוץ לשמירת השיוויון בין חבריו, גוררת בהכרח הרחבת ההוצאות לכל החברים, ומקיפה וכוללת גם את החברים בקיבוצים העניים.

צמיחה

לכן, המשימה האמיתית איננה דווקא בהקטנת השימושים, אלא בהרחבת המקורות: הדרך המתבקשת היא הגדלת ההכנסות על-ידי כניסה לתהליך מואץ של צמיחה כלכלית, אשר תאפשר שמירה ושיפור רמת החיים + החזרה חובות. הקיבוץ הצטיין בעבר בתהליך מואץ של צמיחה, כלומר: ההכנסות של הקיבוץ גדלו משנה לשנה באחוזים ניכרים.

אמנה כמה סיבות, שמקובל לראותן כמרכיבים וגורמים משפיעים מרכזיים על תהליכי צמיחה: הגדלת נכסי ההון היצרני, (אלו ההשקעות היצרניות); ידע טכנולוגי חדש; המצאות; חינוך והשכלה; שיפור הבריאות; ההתנהגות והאופי החברתי; המערכת המשפטית והארגונית.

האם יש מקום לנסות ולפנות לאפיקים חדשים של צמיחה? האם ניתן להצביע על צעדים אשר עשויים, בטווח הארוך, לחלץ את המשק מקפאנו, ואף לפתור כמה מבעיותיו החברתיות המרכזיות? האם ניתן, בשנות התשעים, להעביר משאבים להשקעה "בהון האנושי", בחבר - בהשכלתו, פיתוחו ומימושו?

ניסוי

מהו הניסוי המתבקש? גישת ההשקעה בחינוך, מחייבת שינוי קיצוני בהכוננה של הדרך הצעיר. לא עוד ועדת-לימודים, הרושמת בקשות, והרואגת למתן אש"ל לתלמיד. יש צורך בחבר מוכשר וחרוז, אשר יקבל על עצמו פרויקט לעשר שנים. היום והמשקיע הקיבוצי החדש יטפל באופן אישי-אינדיבידואלי בכל גילאי 15-25, כאשר מטרתו להמריץ ולמשוך כל אחד ואחת למצות את שיא יכולתו, ולהגיע לכיטוי הצטיינותו. מבטיח הצמיחה" החדש צריך להצטיין בראייה ובגישת חבה, פתוח לשגעונות, חרוץ וסבלני, מתמצא

NEWS OF THE WEEK

*****

* If no news is good news, we are having a good week.

* Independence Day passed pleasantly, with all the 'events' which are becoming a tradition,

but, nevertheless, need organising. It was lovely to see all the kids having a wonderful time on the swings and round-about and the grown-ups munching and 'kvelling'. This is just about the only day of the year that religious parts of the family can visit without difficulty, and I must say a special medal is in order for Netta who managed to squeeze everybody in. (From personal experience I can vouch for that - I had five unexpected visitors, and two hours before the meal she found us places, all at the same table!)

* I didn't think it was possible to get 100 out of 100 at any exam - but that is the mark Shulamit got for the project she had to prepare for her degree course. Unbelievable. Shulamit is now a Computer Engineer. Congratulations.

* You may have noticed that the shelves at the "super-market" are getting rather empty. The reason is that we are trying to cut down stocks, and only buy goods which are in constant demand. The idea is that any special item you may need, you will have to order (eventually from a catalogue).

* Pearl is going off next week for a visit to England, and maybe further. We hope you realise all your plans, Pearl.

* Good wishes to Melvyn, who is in Safad Hospital just now, and to little Ayalla Edelstein, who is currently in the children's ward there.

* But especially to Harry B., who was taken to hospital suddenly, while holidaying in Nathania, we should like to send our good wishes. Get well, Harry. Our thoughts are with you.

S H A B B A T S H A L O M

INGE

מזל טוב מזל טוב

HAPPY BIRTHDAY

10/5/87 Jean Waterman
 Ilse Ben-Chanoch

11/5/87 Tamir Sprung
 Rinat Oren

12/5/87 Dudik Fuchs
 Danit Netzer (Hatsor)
 Li'at Barak
 (Mendzigurski)

FILM OF THE WEEK

HEAVEN'S GATES -

with: Chriss Christopherson
 Christopher Vaughn
 John Hart

Producer: Michael Chimini, who also produced
 "Year of the Dragon".

This is a historical epic whose subject is
 the Wild West. The period - the end of
 the last century, when the newly-rich
 land owners tried to fight against the
 wave of new immigrants from Eastern
 Europe, which started flooding the
 West.

Things are complicated by the fact that at
 the head of the warring factions are
 two Harvard graduates, who studied
 together when they were young.

The photography is excellent. (from our
 Film Critic)

*****

13/5/87 Libby Weintraub
 Vardah Weintraub

14/5/87 Yanir Kornblit

15/5/87 Mrs. Shoshana Palma
 Doron Oren
 Gil'ad Agam

16/5/87 Yoni Ben-Chaim

*****

